

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U102461

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-10-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Менів Ярослава Олександрівна

2. Meniv Yaroslava Oleksandrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право. Право

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 19-10-2021

Спеціальність за освітою: правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 64.086.035

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 10.23

Тема дисертації:

1. Особливості правового забезпечення діяльності господарських організацій великого бізнесу в Україні.
2. Features of legal support of the activity of big business organizations in Ukraine.

Реферат:

1. Дисертацію присвячено дослідженню особливостей правового забезпечення діяльності господарських організацій великого бізнесу в Україні. На основі системного аналізу положень теорії господарського права, вітчизняного й зарубіжного законодавства, практики його застосування сформульовано науково обґрунтовані висновки, пропозиції і рекомендації, спрямовані на вдосконалення чинного вітчизняного законодавства у досліджуваній сфері. У роботі встановлено, що в національній економіці протягом останніх тридцяти років розвитку, сформувалось її ядро у вигляді сукупності господарських організацій, що за своїми кількісними та якісними економічними та іншими параметрами утворюють окрему категорію – господарські організації великого бізнесу. Їх ключовою властивістю є макросуб'єктність у системі відносин економічної влади за властивою їм спроможністю впливати на агрегатні макроекономічні показники функціонування національної економіки. У зв'язку з цим, визнано, що відносини держави та господарських організацій

великого бізнесу значною мірою відбуваються у по-за правовому форматі, адже поняття, місце, роль та розвиток господарських організацій великого бізнесу не отримали господарсько-правової кваліфікації та врегульованості, а їх відносини з державою та її інституціями-суб'єктами організаційно-господарського впливу, не отримали характер окремого об'єкту державної економічної політики, не стали самостійним об'єктом державного програмування та регулювання. Дисертанткою обґрунтовано положення про те, що процеси консолідації активів, що спричинили значні зміни у середовищі національних підприємств, призвели до створення великих корпоративних структур холдингового типу, які потенційно спроможні забезпечити високу концентрацію капіталу, широко впроваджувати інноваційні розробки та залучати значні інвестиції, нарощувати конкурентоздатність та бути суб'єктами зовнішньоекономічної експансії на зовнішніх ринках, що інтегрують національну економіку до світової, а відтак формування та розвиток таких структур за певних умов може збігатися з національними економічними інтересами. Доведено, що сутність державної політики щодо господарських організацій великого бізнесу полягає у досягненні засобами організаційно-господарського впливу балансу між економічно доцільним рівнем економічної концентрації у діяльності таких організацій та негативною тенденцією до олігополізації та монополізації ринків товарів та послуг з їх боку. Особливу суспільно-політичну небезпеку являє собою ризик та реальні вияви трансформацій економічної влади над ринками з боку таких організацій у політичну та інформаційну суспільні влади. Відтак, процеси формування господарських організацій великого бізнесу, їх розвиток, масштаби впливу на відповідні ринки, їх ефективність та суспільна відповідальність мають стати окремим об'єктом моніторингу, стратегії економічного розвитку та цілеспрямованого впливу з боку держави, окремим інститутом господарського права та законодавства. Авторкою аргументовано необхідність викладення ч. 5 ст. 126 Господарського кодексу України у новій редакції, де зазначити, що: «Холдингова компанія – це юридична особа (материнська компанія), яка володіє, користується, а також розпоряджається холдинговими корпоративними пакетами акцій (часток, паїв) двох або більше корпоративних підприємств (крім пакетів акцій, що перебувають у державній власності), що знаходяться з нею у відносинах контролю-підпорядкування, та несе субсидіарну відповідальність перед кредиторами таких корпоративних підприємств».

2. The dissertation is devoted to the study of peculiarities of legal support of the activity of big business organizations in Ukraine. Based on the systematic analysis of the provisions of the theory of economic law, domestic and foreign legislation, the practice of its application formulated scientifically substantiated conclusions, proposals and recommendations aimed at improving existing domestic legislation in the field. It is established that in the national economy during the last thirty years of development, its core has been formed in the form of a set of economic organizations, which by their quantitative and qualitative economic and other parameters form a separate category - economic organizations of big business. Their key property is macro-subjectivity in the system of relations of economic power in terms of their inherent ability to influence aggregate macroeconomic indicators of the functioning of the national economy. In this regard, it is recognized that the relationship between the state and economic organizations of big business largely takes place outside the legal format, because the concept, place, role and development of economic organizations of big business have not received economic and legal qualifications and regulation, and their relations with the state and its institutions-subjects of organizational and economic influence, did not acquire the character of a separate object of state economic policy, did not become an independent object of state programming and regulation. The dissertation substantiates the position that the consolidation processes that have caused significant changes in the environment of national enterprises have led to the creation of large corporate structures of the holding type, which are potentially able to provide high concentration of capital, widely know know-how and attract significant investment, increase competitiveness and objects of foreign economic expansion that integrate the national economy into the world, and thus the formation and development of such structures under certain conditions may coincide with national economic interests. It is proved that the essence of the state policy on economic organizations of big business is to achieve a balance between economically feasible level of economic concentration in the activities of such organizations and the negative tendency to oligopolization and monopolization of markets for goods and services. A special socio-

political danger is the risk and real manifestations of the transformation of economic power over the markets by such organizations into political and informational public power. Therefore, the processes of formation of economic organizations of big business, their development, the scale of influence on relevant markets, their efficiency and social responsibility should become a separate object of monitoring, economic development strategies and targeted influence of the state, a separate institution of economic law and legislation. The author argued the need to set out Part 5 of Art. 126 of the Commercial Code of Ukraine in the new wording, which states that: "Holding company is a legal entity (parent company) that owns, uses and disposes of holding corporate blocks of shares (shares, units) of two or more corporate enterprises (except packages state-owned shares) that are in a control-subordination relationship with it, and bears subsidiary liability to creditors of such corporate enterprises. The dissertation defines that the situation with the legal vacuum for regulating the activities of economic organizations of big business as a separate category of economic organizations, and in fact as a separate segment of the economy, and at the level of formation and implementation of state economic policy and economic and legal relations. creation and functioning of such organizations is due to the influence of their beneficial owners on the functioning of all branches of government in Ukraine. The conversion of economic power into other types of public power in Ukraine, thus, is a prerequisite for the very state of legal uncertainty of the legal status of such organizations among a wide range of economic entities and is evidence of special public interests in their activities and the need to develop appropriate economic -legal mechanisms for implementing state policy in the direction of achieving such interests. The de facto monopolization by these economic organizations of the feedback mechanisms between business and the state, as an important element of the functioning of the legal economic order, distorts the content of the latter and contradicts the national economic interests.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Задихайло Дмитро Вітольдович

2. Zadihaylo Dmitro Vitoldovich

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Килимник Інна Ігорівна

2. Kylymnyk Inna Ihorivna

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Подцерковний Олег Петрович

2. Podtserkovnyj Oleg Petrovych

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мілаш Вікторія Сергіївна
2. Milash Viktorya Sergiivna

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Швидка Тетяна Ігорівна
2. Shvydka Tetiana Ihorivna

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Яроцький Віталій Леонідович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Яроцький Віталій Леонідович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.